4. Gruppteori 4. Lagranges sats

24 juli

Definition. Låt $H = \{h_1, h_2, \dots, h_n\}$ vara en delgrupp av G. För varje element a i G definierar vi $sidoklassen \ a \star H = \{a \star h_1, a \star h_2, \dots, a \star h_n\}$.

- 1. Låt M vara en delgrupp till G med k element. Hur många element har $a \star M$?
- 2. Finns det något element som inte är i någon sidoklass?
- 3. Visa att om två sidoklasser båda innehåller ett visst element så sammanfaller de.

Sats 4.1. (Lagranges sats) Storleken av en delgrupp delar storleken av gruppen.

- 4. Bevisa Lagranges sats.
- 5. Hitta de två delgrupperna till $\mathbb{Z}_{29}$.
- 6. Visa att alla grupper av primtals storlek är cykliska.
- 7. Visa att om storleken av två delgrupper är relativt prima så är deras snitt $\{e\}$.

Definition. **(Ordning).** *Ordningen* av ett element a är det minsta heltal n så att $a^n = e$.

- 8. Vad är ordningen av vardera element i "klä om strumpan"-gruppen?
- 9. Vilket element i permutationsgruppen S₅ har högst ordning?
- 10. Låt a vara ett element i gruppen av heltal modulo n under addition. Vilka möjliga ordningar kan a ha?
- 11. Visa att för ett element a så implicerar $a^n = e$ att ordningen av a delar talet k.
- 12. Visa att för ett element a i en grupp G med n stycken element så måste $a^n = e$.
- Sats 4.2. (Eulers sats). För två positiva och relativt prima heltal a,n gäller att $a^{\varphi(n)} \equiv 1 \mod n$ där $\varphi(n)$ är antalet tal mindre än eller lika med n som är relativt prima till n.
- 13. Visa att heltalen med en multiplikativ invers modulo n är exakt de element som är relativt prima med n.
- 14. Bevisa Eulers sats.

Extrauppgifter

Jobba på uppgifterna från tidigare blad. Det finns även ett blad om gruppverkan och Burnsides lemma om man önskar.